

Uitspraken 2007

De volledige teksten van de uitspraken van de Raad van Tucht en het College van Beroep voor het bedrijfsleven zijn tegen kopieerkosten te bestellen bij de NIVRA-bibliotheek, e-mail bibliotheek@nivra.nl. Niet gepubliceerde samenvattingen van uitspraken staan op www.nivra.nl.

25 Raad van Tucht Amsterdam - JT 2007-25

Niet informeren onregelmatigheden, opdracht niet schriftelijk vastgelegd, toelichting ontbreekt

De stichting ABC heeft een congres georganiseerd ter bevordering van internationale contacten tussen bedrijven. L is voor de stichting werkzaam als projectleider. De betrokken registeraccountant maakte als accountant onderdeel uit van de werkgroep Financiën. De rol van betrokkene in de werkgroep was gericht op het aanleveren van stukken die betrekking hadden op gedane uitgaven en die door een medewerkster van het kantoor van betrokkene waren verwerkt in de boekhouding van de stichting. Naast deze administratieve dienstverlening voerde betrokkene een samenstellingsopdracht uit. De stichting heeft na een vermoeden van onrechtmatig handelen van L hier onderzoek naar laten doen door een ander accountantskantoor. De betrokken registeraccountant wordt onder andere verweten dat deze het bestuur van de stichting niet heeft gewezen op het onrechtmatig handelen van L, dat hierdoor de financiële verslagen misleidende mededelingen bevatten en voorts dat betrokkene heeft nagelaten zijn overeenkomst van opdracht met de stichting vast te leggen. Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht als volgt. Bij de beoordeling van het eerste verwijt wordt vastgesteld dat L als projectleider een grote mate van vrijheid en zelfstandigheid genoot en dat hij in de uitvoering van zijn werkzaamheden voor de stichting gebruikmaakte van diverse vennootschappen waarin hij de zeggenschap

had, welke vennootschappen een ander doel hadden dan die van de stichting. De gelden van de stichting werden door L aangewend ter dekking van tekorten in de diverse vennootschappen. Aldus had L een intern verrekeningssysteem in het leven geroepen. Hiermee werd de stichting aan grote risico's blootgesteld welke zich dan ook hebben verwezenlijkt. Betrokkene was hiervan op de hoogte aangezien hij tevens voor de door L gebruikte vennootschappen accountantswerkzaamheden verrichtte. De raad is van mening dat betrokkene gelet hierop een ernstig verwijt treft. Daartoe geldt nader het volgende. In de eerste plaats had betrokkene zelfs in het geval dat hij ervan had mogen en kunnen uitgaan dat de stichting ermee had ingestemd dat door L gelden van de stichting op oneigenlijke

wijze werden aangewend, in de door hem samengestelde jaarrekeningen dat zonneklaar en voldoende toegelicht tot uitdrukking moeten brengen. Dat is niet geschied. In de tweede plaats had, naar zonder toelichting voor zich spreekt, betrokkene indien hij daar niet van had mogen of kunnen uitgaan de jaarrekeningen niet mogen samenstellen en nog minder in de verhullende zin waarin dat is geschied, nu daarin, naar voor hem duidelijk was en in ieder geval had moeten zijn, transacties moesten worden verwerkt die onbevoegd hadden plaatsgevonden, buiten de doelstelling van de stichting vielen en deze aan grote risico's blootstelden. Geconfronteerd met dit een en ander had betrokkene alvorens de jaarrekeningen samen te stellen onverwijld het bevoegde orgaan van de stichting en daarmee haar bestuur dienen in te lichten. Ook dat heeft hij achterwege gelaten. Het verweer van betrokkene dat het bestuur op de hoogte was en toelichting derhalve overbodig was wordt verworpen, hierbij betrokkene wijzend op zijn eigen verantwoordelijk als registeraccountant voor de kwaliteit van zijn werkzaamheden. Uit de stelling van betrokkene dat hij op verzoek van L en een ander lid van de werkgroep Financiën een toelichting op

Annotatie bij JT 2007-25

Het begon waarschijnlijk heel onschuldig: de (klagende) stichting ABC trok een projectleider aan, die kennelijk zijn eigen accountant meebracht voor de werkgroep Financiën, waarvan de projectleider óók deel uitmaakte. Betrokkene verrichtte ook accountantswerkzaamheden voor vennootschappen van de projectleider. Dat behoefde geen bezwaar te zijn zolang die vennootschappen geen enkele band hadden met de stichting. Maar toen die band wel ontstond, had betrokkene zich moeten afvragen of hij beide heren kon blijven dienen, zeker toen duidelijk werd dat gelden van de stichting werden overgeheveld naar de vennootschappen, zonder duidelijk met de stichting verwant doel. Dit aspect van belangenverstremming komt in de uitspraak wel terloops ter sprake, maar er is niet over geklaagd.

Opvallend is dat de Raad van Tucht meent dat het achterwege laten van een schriftelijke vastlegging c.q. bevestiging van de opdracht 'op zichzelf en zonder meer' geen tuchtrechtelijk verwijt rechtvaardigt. Hoewel hieraan in tuchtzaken met betrekking tot het stelsel van kwaliteitsbeheersing wel zwaarder is getild, acht ik dit standpunt van de raad begrijpelijk: de opdrachtbevestiging is een zaak tussen opdrachtgever en accountant, en raakt derden niet.

Het achterwege laten hiervan is wel onverstandig, en de raad weegt dit dus wel mee bij de bepaling van de sanctie. Die lijkt stellig gerechtvaardigd, al was het alleen maar om het slaafs opvolgen van instructies van de gecontroleerde. Betrokkene is dan ook kennelijk niet in beroep gegaan, waarschijnlijk mede omdat de raad een schorsing alleszins gerechtvaardigd achtte, maar met een berisping volstond omdat betrokkene niet eerder tuchtrechtelijk was veroordeeld en geen eigen belang bij zijn gedragingen had.

Hans Blokdijs

het intern verrekeningssysteem achterwege heeft gelaten maakt de raad op dat betrokkene blijkbaar van opvatting is dat de verantwoordelijk van een registeraccountant voor de kwaliteit van zijn werkzaamheden niet verder gaat dan het slaafs opvolgen van instructies door degenen die tot het geven daarvan bovendien niet bevoegd zijn en mogelijk zelfs malicieus handelen en voorts dat het toelaatbaar is dat dientengevolge werkzaamheden worden verricht, zoals in dit geval het samenstellen van jaarrekeningen, die ook afgezien daarvan uit een oogpunt van professionele kwaliteit ernstige gebreken vertonen. Dat die opvatting ondeugdelijk is, spreekt voor zich. Ook het nalaten om in strijd met de voor een registeraccountant geldende voorschrift een opdracht schriftelijk vast te leggen onderscheidenlijk te bevestigen, is verwerpelijk te achten en geeft blijk van een slordige wijze van beroepsuitoefening, maar rechtvaardigt op zichzelf en zonder meer geen tuchtrechtelijk verwijt. In samenhang echter met de tekortkomingen wat het professionele handelen betreft en die alle rechtstreeks op die opdracht betrekking hebben, is dit nalaten wel mede bepalend voor de beantwoording van de vraag hoe ernstig die tekortkomingen moeten worden beoordeeld. Bovendien ligt het voor de hand en kan er ook in dit geval van worden uitgegaan dat het niet op schrift stellen van de overeenkomst van opdracht mede veroorzaakt dat de opdracht onzorgvuldiger

wordt uitgevoerd dan wanneer die schriftelijke vastlegging wel had plaatsgevonden, welke vastlegging immers onder meer de functie heeft scherper voor ogen te doen houden wat ter zake van de taakuitoefening van de registeraccountant wordt verlangd en problemen zoals die zich thans hebben voorgedaan te voorkomen. Betrokkene wordt de maatregel van schriftelijke berisping opgelegd.

R449

29 Raad van Tucht Den Haag en het College van Beroep voor het bedrijfsleven - JT 2007-29

Jaarrekening en verklaring in dossier, discontinuïteitsproblematiek voldoende toegelicht, jaarrekening op blanco papier, publicatie jaarrekening niet verplichting accountant, wijziging opdracht schriftelijk vastleggen

Tot 2001 heeft D, verbonden aan klaagster, opdracht gehad tot controle van de jaarrekening van ABC. De opdracht is ingetrokken en aan de betrokken registeraccountant, verbonden aan XYZ, gegeven. Betrokkene heeft de controleopdracht terug gebracht tot een samenstellingsopdracht. Nadien is ABC fail-

liet gegaan. D heeft van de voormalig aandeelhouders opdracht gekregen onderzoek in te stellen naar het faillissement. Door D zijn in dit verband vragen gesteld aan XYZ welke dit heeft geweigerd en zich daarbij heeft beroepen op de geheimhoudingsplicht.

De betrokken registeraccountant wordt onder andere verweten mondeling de controleopdracht te hebben teruggebracht tot een samenstelopdracht, de jaarrekening op blanco papier te hebben uitgebracht en niet heeft gezorgd voor publicatie. Ten slotte verwijt klaagster betrokkene dat deze de raad van commissarissen of algemene vergadering van aandeelhouders niet heeft gewezen op de discontinuïteitsproblematiek.

Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht als volgt. Vaststaat dat ingevolge de geldende voorschriften de jaarrekening is uitgebracht door de directie van ABC. Niet valt in te zien waarom aan betrokkene zou kunnen worden verweten dat de jaarrekening op blanco papier is uitgebracht. De raad merkt op dat de bij de jaarrekening behorende samenstellingsverklaring is uitgebracht op papier van XYZ. Duidelijk is voorts dat betrokkene aanvankelijk een opdracht tot controle van de jaarrekening had en deze, op instigatie van betrokkene, door mondelinge overeenstemming gewijzigd is in een samenstellingsopdracht. Geen voor registeraccountants geldende regel brengt mee dat betrokkene de aanpassing van de opdracht schriftelijk had moeten bevestigen. Dit neemt niet weg dat de raad het, mede gelet op RAC 210, onverstandig acht dat betrokkene de wijziging van de opdracht niet schriftelijk heeft bevestigd. Ook het verwijt inzake de publicatie treft geen doel. Immers de publicatie van de jaarrekening in de wettelijk voorgescreven vorm is niet de wettelijke verplichting van de accountant, maar van de directie van de betrokken vennootschap. Ter zake van de discontinuïteitsproblematiek heeft betrokkene verwezen naar de algemene toelichting bij de jaarrekening 2001, waarin een paragraaf aan de continuïteit is gewijd. In die toelichting is vermeld dat in 2002 maatregelen zijn getroffen welke het eigen vermogen significant en structureel moesten versterken, als zodanig zijn genoemd het omzetten van een deel van het langlopend vreemd vermogen in aandelenkapitaal, het emitteren van nieuw aandelenkapitaal en het bereiken van een akkoord met financiers over kwijtschelding van schulden. Ter zitting heeft betrokkene

Annotatie bij JT 2007-29

Uit de uitspraak van de Raad van Tucht, maar niet uit bijgaande samenvatting, blijkt dat de raad na de zitting nog enkele brieven heeft ontvangen, en kennelijk in beschouwing heeft genomen. Dit is ongebruikelijk. Uit de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven blijkt echter, dat de eerste brief (van betrokkene) enkele bewijsstukken omvatte; de raad zal daar tijdens de zitting wel om gevraagd hebben. Dat klaagster daarop mocht reageren, en betrokkene gelegenheid tot weerwoord kreeg, is dan ook logisch.

Op grond van deze bewijsstukken is de raad kennelijk tot de slotsom gekomen dat er geen sprake (meer) was van ernstige onzekerheid omtrent de continuïteit, zodat artikel 17 lid 2 GBR niet van toepassing was.

De raad stelt dat er geen regels zijn die een bevestiging van de wijziging van de opdracht eisen, maar dat het achterwege blijven wel onverstandig is. Dit ligt in lijn met het oordeel in JT 2007-25.

De raad verwijt betrokkene dat zijn dossier geen jaarrekening met samenstellingsverklaring bevat. Betrokkene heeft wel betoogd dat de samenstellingsverklaring op het briefpapier van zijn kantoor is gesteld, maar hij heeft kennelijk geen kopie in zijn dossier bewaard. Bij wie dit tot de door de raad verweten onduidelijkheid kan leiden, blijft echter onduidelijk.

Hans Blokdijs

onderbouwd dat zulks gebaseerd is op e-mails van de bankier waaruit bleek dat het de intentie was om maatregelen, bestaande uit kwijtschelding, uit te voeren. Uit de door betrokkene overgelegde stukken blijkt genoegzaam dat de continuïteitsparagraaf in de toelichting bij de jaarrekening de situatie correct weergaf. Op het moment dat de samenstellingsverklaring werd afgegeven waren de onderhandelingen over de herstructurering weliswaar nog niet afgerond, maar in een zeer ver stadium gevorderd, waarbij de toezegging van de bankier is gedocumenteerd. De raad is van oordeel dat, gelet op het voorhanden materiaal, een toelichtende paragraaf in de samenstellingsverklaring niet nodig was. Daarnaast was blijkens het dossier de raad van commissarissen voldoende op de hoogte van de situatie en was er voor betrokkene geen reden om de raad van commissarissen of algemene vergadering van aandeelhouders over dit onderwerp apart te informeren. De raad merkt overigens op dat betrokkene zorgvuldiger met zijn dossier had kunnen omgaan. Er is immers geen definitieve jaarrekening 2001 met samenstellingsverklaring voorhanden. Dat leidt tot onduidelijkheid, die een accountant dient te voorkomen. De Raad van Tucht verklaart de klacht in alle onderdelen ongegrond.

Klaagster is tegen de uitspraak in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. In beroep laat het college de uitspraak en de onderbouwing daarvan in tact.

1107/04.41

AWB 05/860 LJN AZ9438

Raad van Tucht Amsterdam en het College van Beroep voor het bedrijfsleven - JT 2007-31

Deskundige benoemd door rechtbank, niet optreden als accountant betekent minder vergaande zorgvuldigheidseisen, interpretatie polisvoorwaarden niet als enig en juist presenteren, vereiste deskundigenbericht: transparant en inzichtelijk

Tussen de viskwekerij van klager en haar verzekeraar bestaat een geschil omtrent de vaststelling van de bedrijfsschade. In een civiele procedure is de betrokkene registeraccountant benoemd als deskundige teneinde

de omvang van de geleden bedrijfsschade vast te stellen. Betrokkene heeft daarop in zijn hoedanigheid van bedrijfsschade-expert een rapport opgemaakt.

Klager verwijt betrokkene dat deze zijn rapport onjuist heeft vastgesteld. Meer specifiek is klager bij de berekening van de bedrijfsschade ten onrechte uitgegaan van de aanname dat klager was verzekerd voor de brutowinstderving.

Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht als volgt. Klager heeft geen van zijn aan de klacht ten grondslag gelegde stellingen aannemelijk gemaakt. De Raad van Tucht verklaart de klacht ongegrond.

Klager is tegen de uitspraak in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Klager is van mening dat de raad haar uitspraak onvoldoende heeft gemotiveerd. Hieromtrent overweegt het college dat ingevolge artikel 44 lid 1 van de Wet op de registeraccountants de beslissing van de raad, op straffe van nietigheid, met redenen dient te zijn omkleed. De motivering moet enerzijds zowel de betrokken registeraccountant als de klager voor de raad van tucht in staat stellen zijn rechten te verdedigen en moet anderzijds het college in staat stellen zijn rechterlijke taak te vervullen. Deze verplichting brengt mee dat de raad van tucht moet reageren op de essentie van de klacht, zonder dat evenwel op ieder detail behoefte te worden ingegaan. De tuchtbeslissing maakt geen melding van de door klager gegeven toelichting op zijn klacht, noch wordt hierop zelfs maar summier gereageerd. Dit geldt evenzeer voor het verweer van betrokkene zodat niet blijkt of de raad hiervan kennis heeft genomen. Uit de beslissing wordt niet duidelijk of en hoe de raad onderzoek naar de feiten heeft verricht. Aldus moet worden geconcludeerd dat de bestreden beslissing niet overeenkomstig de eisen van WRA met redenen is omkleed. Het beroep is gegrond en de beslissing wordt vernietigd. Ter beoordeling van klacht gaat het college allereerst na welke regels op betrokkene van toepassing zijn. Het college stelt voorop dat de vraag of een registeraccountant in de functie van deskundige al dan niet als (openbaar) accountant optreedt niet in algemene zin kan worden beantwoord, maar slechts op grond van de feiten en omstandigheden van het concrete geval. Naar het oordeel van het college wettigt de enkele, op zich niet onaannemelijke omstandigheid dat de deskundigheid van betrokkene als registeraccountant

een rol heeft gespeeld bij zijn benoeming als deskundige door de rechtbank, niet reeds de conclusie dat betrokkene bij het opstellen van het deskundigenbericht is opgetreden als accountant. Het gebruik van de RA-titel noch de combinatie met de verrichte werkzaamheden leiden tot een ander oordeel te leiden. Gesteld noch gebleken is verder dat betrokkene in het kader van het uitbrengen van het deskundigenrapport aan de rechtbank een verklaring heeft afgegeven. Voorts acht het college van belang dat zich bij de stukken van het onderhavige geding uitsluitend door betrokkene ondertekende documenten bevinden die het briefhoofd van het schade-expertisebureau dragen en geen documenten van een accountantsorganisatie. Voorts is geen sprake van optreden onder gemeenschappelijke naam met een accountant. Nu betrokkene niet is opgetreden als accountant kan zijn handelen uitsluitend worden getoetst aan hoofdstuk 2 van de GBR-1994. Aangezien afdoening van dit klachtonderdeel in belangrijke mate een vaktechnische beoordeling vereist, acht het college het geraden niet zelf op de klacht te beslissen doch de zaak overeenkomstig artikel 54g van de Wet op de registeraccountants te verwijzen naar de Raad van Tucht te Amsterdam om haar af te doen met inachtneming van de uitspraak van het college. Bij de beoordeling van de klacht door de Raad van Tucht wordt voorop gesteld dat betrokkene niet is opgetreden als accountant. De kern van de klacht is dat betrokkene een aftrek voor verlies heeft toegepast zoals hij heeft gedaan. In het algemeen geldt met betrekking tot het vaststellen van bedrijfsschade dat, uitgaande van een bedrijfsschadeverzekering als in het onderhavige geval, waarbij (gelet op polis van bedrijfsverzekering), de winst en de doorgaande kosten zijn verzekerd en dat in geval van een verliessituatie het verlies doorgaans niet in mindering wordt gebracht, tenzij die verliessituatie structureel is. Bij de berekening behoort in de toelichting te worden uiteengezet hoe het verlies is verwerkt, welke verwerking vervolgens voor de volgende jaren consequent wordt toegepast. De verzekeraar begrijpt deze consequentie en zal in geval van schade ook geen korting toepassen voor verliezen, ook al omdat de premie over een hoger belang is berekend. In het onderhavige geval verkeerde de viskwekerij van klager nog in een aanloopfase en was reeds daarom niet structureel verliesgevend. Dit betekent dan ook dat te meer geen rekening behoefde te worden

Tuchtrecht

gehouden met een eventueel aanloopverlies omdat het verzekerd belang dan ten minste even hoog is als de doorgaande kosten. In het licht van het voorgaande is niet begrijpelijk dat betrokkene wel een aftrek voor verlies heeft toegepast. Dit is te minder het geval nu de ontwikkelingen van de latere jaren hebben bevestigd dat met een viskwekerij zoals door klager geëxploiteerd winsten konden worden behaald en dat klager deze met de zijne ook in feite heeft behaald. Vastgesteld moet dan ook worden dat nu vanwege het schadetoebrengende incident geen sprake was van een normale exploitatie van het bedrijf van klager, betrokkene geheel ten onrechte een aftrek voor verliezen heeft toegepast. De klacht wordt derhalve gegrond verklaard en betrokkene de maatregel van schriftelijke waarschuwing opgelegd wegens schending van de eer van de stand.

Betrokkene is tegen de uitspraak in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Volgens betrokkene is de raad ten onrechte voorbijgegaan aan het in de schadeverzekeringsbranche geldende uitgangspunt dat de verzekeraar de (bedrijfseconomische) situatie tot uitgangspunt neemt zoals deze was ten tijde van het schadebrengende evenement en dekking biedt voor de brutowinstderving gedurende de

verzekerde schadevergoedingstermijn. Als op dat moment sprake was van een verlieslatende exploitatie, zal dat het uitgangspunt zijn, aldus betrokkene. Betrokkene heeft aangevoerd dat het verzekerde bedrijfsschadebelang in zijn rapport feitelijk is verlaagd met het verlies: het totaal van de vaste kosten plus de negatieve winst vormt het verzekerde bedrijfsbelang. Dit is volgens betrokkene gebaseerd op één van de uitgangspunten van een (bedrijfs)schadeverzekering: het indemniteitsbeginsel. Betrokkene betoogt dat hij in het deskundigenbericht geen mededeling heeft gedaan die een deugdelijke grondslag ontbeert. Voor zover al geoordeeld zou kunnen worden dat hij een steek heeft laten vallen, dan geldt dat zijn mededeling niet zozeer een deugdelijke grondslag ontbeert dat moet worden geoordeeld dat de in artikel 5 GBR-1994 neergelegde norm is geschonden. Dienaangaande overweegt het college als volgt. Betrokkene heeft in opdracht van de rechtbank een deskundigenbericht uitgebracht. Een dergelijk bericht dient naar het oordeel van het college zo te worden opgesteld dat de rechtbank adequaat wordt voorgelicht over de punten waarvoor betrokkenes deskundigheid kennelijk is vereist en waarover de rechtbank zelf niet meent te beschikken. Dit betekent dat de door betrokkene in het deskundigenbericht gehanteerde uitgangspunten en de wijze waarop hij

tot zijn zienswijze met betrekking tot de aan hem voorgelegde punten is gekomen voor de rechtbank en voor partijen transparant en inzichtelijk moeten zijn. Het college is van oordeel dat het bij de uitvoering van de aan betrokkene gegeven opdracht onvermijdelijk is te verwijzen naar de van de verzekeringsovereenkomst deulitmakende polisvoorwaarden, omdat deze immers de basis vormen voor de vaststelling van de omvang van de door klager geleden bedrijfsschade. Betrokkene dient hierbij wel grote zorgvuldigheid te betrachten. Zijn deskundigheid gaat immers niet zover dat hij de polisvoorwaarden met voorbijgaan aan andere interpretatiemogelijkheden zelf uitlegt en aldus de door hem gegeven uitleg als enige en juiste presenteert. Overeenkomsten gelden immers alleen tussen partijen en bij onduidelijkheid over de uitleg van een daarvan deulitmakende polisvoorwaarden komt het aan op de zin die partijen hieraan over en weer redelijkerwijs hebben mogen toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. In dit verband is van belang dat betrokkene kennis had van de betekenis die door klager werd toegekend aan de desbetreffende polisvoorwaarden. Het college stelt vast dat betrokkene in het deskundigenbericht de methode van brutowinstderving in abstracto heeft weergegeven en toegepast. Volgens betrokkene maakt het voor de juistheid van de door hem vastgestelde bedrijfsschade niet uit dat hij deze heeft berekend aan de hand van door hem gekozen methode van de brutowinstderving, omdat de verzekerbare brutowinst in die methode ziet op dezelfde componenten en van dezelfde grootte is als het totaal van lonen en salarissen, de lasten welke doorgaan na een ramp en de (negatieve of positieve) nettowinst zoals vermeld in de polisvoorwaarden. Het college stelt vast dat dit betoog uitgaat van de vooronderstelling dat in het geval van een verliessituatie de (negatieve) winst in mindering moet worden gebracht op het totaal (van de vaste lasten), zodat betrokkene het begrip (netto)winst als bedoeld in de hiervoor weergegeven polisvoorwaarden aldus uitlegt dat daaronder niet alleen een positief resultaat maar ook een negatief resultaat moet worden verstaan. Hoewel betrokkene naar het oordeel van het college hiermee buiten zijn deskundigheid is getreden, bestaat geen grond voor de conclusie dat het deskundigenbericht om die reden zozeer een deugdelijke grondslag ontbeert dat daarmee artikel 5 GBR-1994 is geschonden. Zoals het college reeds overwoog

Annotatie bij JT 2007-31

Bij oppervlakkige lezing lijkt het of het College van Beroep voor het bedrijfsleven een kwestie heeft beslecht die vele accountants pleegt bezig te houden bij het berekenen van het verzekerd belang voor de bedrijfsschadeverzekering. Dit is de vraag of een verlies dat ook zonder optreden van schade zou zijn geleden, in aftrek moet worden gebracht op de schade, en dus ook op het verzekerd belang. Het oordeel van het college is echter iets minder stellig: het acht dit standpunt verdedigbaar. Het lijkt mij in casu ook begrijpelijk, want zonder die aftrek zou klager een vergoeding hebben gehad voor de aanloopverliezen die hij ook zonder de schadeveroorzakende incidenten zou hebben geleden.

Betrokkene was bedrijfsschade-expert, in dienst van een schade-expertisebureau. De tuchtrechter oordeelt dan ook terecht dat hij niet optrad als accountant. Maar merkwaardigerwijze oordeelt het college wel dat hij bij de interpretatie van de verzekeringspolis buiten zijn deskundigheid is getreden. Een bedrijfsschade-expert behoort toch deskundig te zijn op het gebied van de interpretatie van polisvoorwaarden.

Het college oordeelt tot tweemaal toe dat er slechts in uitzonderlijke gevallen plaats is voor tuchtrechtelijk ingrijpen indien een RA die niet optreedt als accountant tot deskundige is benoemd in een civiele procedure. De inhoud van zijn rapport dient noch direct noch indirect ter discussie te worden gesteld in een tuchtprocedure, maar in de desbetreffende civiele procedure. Dit oordeel ligt in lijn met de uitspraken in JT 2004-39 en 2005-29.

Hans Blokdiijk

in zijn eerdere uitspraak kan er immers niet aan worden voorbijgezien dat betrokkene niet als accountant is opgetreden, zodat aan zijn optreden minder vergaande zorgvuldigheidseisen kunnen worden gesteld dan indien wel sprake was geweest van een optreden als (openbaar) accountant. Dat betrokkene een aftrek voor verlies heeft toegepast is naar het oordeel van het college niet onverdedigbaar. Betrokkene heeft immers met toepassing van het indenniteitsbeginsel, inhoudende dat een verzekerde na een schadeveroorzakende gebeurtenis door de uitgekeerde schadevergoeding niet in een duidelijk voordeliger positie mag komen te verkeren, en onder verwijzing naar literatuur met kracht van argumenten betoogt dat bij een bedrijfsschadeverzekering in geval van een verliessituatie een verlies in aftrek moet worden gebracht van de vaste lasten. Hieraan doet niet af dat de viskwekerij van betrokkene ten tijde hier van belang nog in een aanloopfase verkeerde, omdat in hetgeen klager hierover naar voren heeft gebracht niet aannemelijk is kunnen worden dat in dat geval aan even bedoeld beginsel voorbij moet worden gegaan. Ten slotte is het college van oordeel dat geen grond bestaat voor de conclusie dat het deskundigenbericht niet transparant dan wel niet inzichtelijk is. Betrokkene heeft uiteengezet welke cijferopstellingen hij als uitgangspunt heeft genomen en heeft onderbouwd waarom hiervoor is gekozen. Voorts is een schematisch overzicht gegeven van de berekening. Aan waardebepalingen als hier aan de orde is inherent dat deze mede berusten op eigen schattingen en oordelen, waarbij niet kan worden uitgesloten dat andere ter zake deskundige personen (gedeeltelijk) andere schattingen en oordelen verdedigbaar achten. Zoals hiervoor overwogen heeft betrokkene in zijn deskundigenbericht duidelijk uiteengezet hoe hij tot de waardebepalingen is gekomen. Niet kan worden staande gehouden dat daarbij sprake is van kennelijk onjuiste waarderings- en beoordelingen. Het college verklaart het beroep gegrond en de klacht ongegrond.

R355 en R482

AWB 03/445 LJN AR3157 en AWB 06/306 LJN AZ 9443

Deugdelijke grondslag ontbreekt door nalaten collegiaal overleg, onderscheid rapport van feitelijke bevindingen (RAC 920) en mededeling in de zin van artikel 11 GBR-1994

Betrokken registeraccountant had voor DEF BV een rapport opgemaakt dat was ingebracht in een civiele procedure tussen klager en DEF. Klager, accountantskantoor ABC, had DEF geadviseerd om de kapitaalverzekeringen uit deze BV af te storten bij een verzekeringsmaatschappij. Het rapport van betrokkene behelsde de schade van de beslissing. Klager verwijt betrokkene dat het desbetreffende schaderapport niet voldoet aan de bepalingen van RAC 920. Vervolgens ontbreekt ook een deugdelijke grondslag wegens het nalaten van collegiaal overleg en het toepassen van hoor en wederhoor.

Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer heeft de raad het volgende overwogen. Omdat het rapport niet als rapport van feitelijke bevindingen in de zin van RAC 920 kan worden aangemerkt is het verwijt dat het niet aan bijbehorende eisen voldoet ongegrond. Het rapport behelst namelijk ook een oordeel over de juistheid van de beslissing om de kapitaalverzekeringen over te hevelen. Betrokken registeraccountant had

niet voorbij mogen gaan aan de eisen voor een deugdelijke grondslag. Op grond van artikel 33 GBR had hij hiertoe inlichtingen moeten opvragen bij de oorspronkelijke accountants werkzaam bij klager. Het verweer dat dit artikel buiten toepassing blijft omdat betrokkene niet is opgetreden als openbaar accountant gaat niet op. Ook al wordt het werk van een accountant niet openbaar gemaakt, nu hij optreedt voor een accountantskantoor is hij in deze openbaar accountant. In die hoedanigheid had hij zich niet alleen moeten baseren op informatie van DEF maar ook die van de klager. Het schaderapport is niet duidelijk in de vermelding van de uitkomsten van de arbeid: de uitgangspunten zijn veelal veronderstellingen, waarbij niet is aangegeven dat andere veronderstellingen tot andere uitkomsten zouden hebben geleid. Ook de bronnen waarop deze uitkomst gebaseerd is worden niet weergegeven. De klacht met betrekking tot het ontbreken van een deugdelijke grondslag is dus gegrond. De Raad van Tucht legt betrokkene de maatregel van schriftelijke waarschuwing op.

1096/04.30 ■

Annotatie bij JT 2007-37

De gang van zaken is ook na lezing van de tekst van de uitspraak niet geheel duidelijk. Klaagster heeft betrokkene verweten dat deze art. 33 GBR niet heeft toegepast. Betrokkene heeft hiervoor excuses gemaakt.

Vervolgens is de dagvaarding tegen klaagster in de civiele procedure ingediend, waarbij de wederpartij kennelijk het rapport van betrokkene heeft overgelegd. Daarna stelt de advocaat van klaagster een procedure voor waarbij klaagster alsnog op het rapport zou reageren. Betrokkene bewilligt hierin. Hiermee eindigt de vaststelling van de Vaststaande Feiten in het klaagschrift, dat bijna een jaar later bij de tuchtrechter is ingediend. Wat is er in de tussentijd gebeurd?

Van groot belang is de vaststelling van de Raad van Tucht dat een rapport dat niet alleen feitelijke bevindingen maar ook oordelen omvat, geen rapport in de zin van RAC 920 is. Dit lijkt mij juist. Het betekent dat een opdracht tot een dergelijk rapport geen 'aan assurance verwante opdracht' is, hetgeen menige RA in het licht van de VGC zal opluchten: als hij/zij uitsluitend dergelijke onderzoeken verricht, is hij/zij geen openbaar accountant'. Echter, omwille van de deugdelijkheid van de grondslag zullen niet alleen de feitelijke bevindingen maar ook de oordelen dan in hoor en wederhoor moeten worden voorgelegd aan degenen wier activiteiten onderwerp van dergelijke onderzoeken zijn. Dat kan vertroebelend werken in gevallen waarin het rapport voor een gerechtelijke procedure bestemd is, want dan vinden bij de daaraan voorafgaande wederhoor discussies plaats buiten de aanwezigheid van een rechter. Elk voordeel heeft zijn nadeel!

Hans Blokdijs